

NAGY GERZSON

Meddig él egy anya

Apátok fiatalon halt meg, ezt mondja mindig anyám. Unásig ismételteti. Mi az, hogy fiatalon?

Negyvenkét éves volt, annyi, mint a bátyám most. Vagy negyvenhárom. Az nem fiatal. Én is mindjárt negyvenkettő vagyok.

Apátok, apátok, apátok,
ha sokszor mondom a szót egymás után, elveszíti a jelentését.
Apátok, apátok. Olyan lesz, mint egy idegen szó egy idegen nyelven.

Tizenöt év, vagy húsz, esetleg huszonöt év múlva, mindenesetre amikor anyám már biztosan nem él, de én még élek,
megkér majd valaki,
hogy meséljek róla, anyámról,
és én képtelen leszek.

Ha rá gondolok,
a reggelek jutnak eszembe,
a nyári és téli reggelek,
a reggel szimplán, ahogy a nap felkel.

Ha anyámra gondolok, arra gondolok,
hol van a határ a hazugság és az elhallgatás között. Hol van, mi az a határ és ki rajzolja fel.
Arra gondolok, hány szilvágombócot kell meggyúrni, tölteni, kifőzni
három felnőtt férfinak, vagy szilvalekvárost,
a szilvásat a bátyám nem szereti,
és ki a felnőtt férfi, hány évesen lesz
valakiből felnőtt, és férfi, és ki számít férfinak anyám szerint.

Amikor anyámra gondolok, nem gondolok senki másra,
elfelejtett, nem létező szerelmekre, elképzelt más
anyákra, mindenki más anyát képzel
magának, mást, mint a sajátja, mást, mint
az enyém. Meddig él egy anya?

Ha anyámra gondolok, nem fúj hideg szél
a Duna felől, nem látom a város felett a zöld
kupolákat, pedig arrafelé nézek,
ahol lenni szoktak.

Ha anyámra gondolok, nem gondolok
magamra, de magamat látom, a dühkitöréseimet,
a szégyent, a feladást.
Nem a virágtalan rétre gondolok,
ahol a kezemet fogta, a kiégett
fűre, a belógó száraz ágakra
az ösvényen, az időre
gondolok, a kizárólagos időre, amit velem töltött,
amit vele töltöttem,
az idő lehetséges mérésére, a percek számolgatására.
Anyámra gondolok, és nem tudom leírni
a külsejét, nem tudom leírni anyámat.

Mire ennek a végére érek, remegek a dühtől.
A falhoz vágnám a poharat, bármit, ami a kezem
ügyébe kerül, de még tudom türtőztetni magam,
még tudom, hogy utána megbánnám,
fojtogatna a szégyen,
szedegetném a padlón szétszóródott üvegszilánkot,
és anyám mosolyogna, nem megvetéssel,
együttérzést színlelve, hanem őszintén, és ez volna
a legrosszabb.
Az utcára menekülök ilyenkor, elindulok
a hegy felé, erős tempóban, a lépcsőkön futva,
kihajtom magam, egészen addig,
amíg érzem,
hogy elpárolog belőlem a düh, a fejem kitisztul, és nem
gondolok többé anyámra a következő találkozásunkig.